

การพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู
โรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

TEACHER DEVELOPMENT IN RESEARCH BASED LEARNING INSTRUCTION OF
WAT BAN SONG SCHOOL, WIANG SA , SURATTANI, UNDER SURATTANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ณัฐพร นิลโกสีย์¹ ชุศักดิ์ เอกเพชร² นัจจรี เจริญสุข³

Nattaphon Ninkosi¹ Assoc. Prof. Dr. Chusak Ekpetch² Asst. Prof. Dr. Natjaree Jaroensuk³

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โทรศัพท์ 095-356-1963 อีเมล nattaphon28032536@gmail.com

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โทรศัพท์ 077-913381 อีเมล graduate@sru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 2) เพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และ 3) เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู และศึกษาความพึงพอใจของครู ต่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง การวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติการ ขั้นการสังเกตการณ์ และขั้นการสะท้อนกลับ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานจากผู้บริหารและจากครูผู้สอน จำนวน 2 ฉบับ แบบสังเกตจำนวน 1 ฉบับ เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง จำนวน 1 เล่ม แบบประเมินพฤติกรรม และแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จำนวน 1 ฉบับ และแบบประเมินความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ของเนื้อหาและนำมาเสนอโดยความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง คือการสอนแบบบรรยาย การอธิบาย การบอก แล้วให้นักเรียนทำโจทย์ หรือ แบบฝึกหัด นักเรียนขาดทักษะ

ในการใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สาเหตุหนึ่งเกิดจากการที่ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ทั้งนี้ ผู้บริหารและครูมีความต้องการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ให้เข้าใจวิธีการและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน การวัดและประเมินผล และนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานมาสอนในทุกสาระวิชา 2) ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง จากการปฏิบัติจริงหลังผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า คะแนนทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ และด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากการประเมิน พบว่า วงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่าวงรอบที่ 1 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู พบว่า โดยรวมครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to study the state of research-based learning management of teachers; 2) to develop the teachers in research-based learning management; 3) to evaluate the development of teachers in research-based learning management and to study the satisfaction in the development of teachers in research-based learning management. The study was an action research study carried out with the sample of 18 teachers, who were in Grade 5 and Grade 6 of academic year 2021, selected by purposive sampling, at Wat Ban Song School, Wiang Sa, Surat Thani, under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3. The research procedure consisted of four steps: planning, action, observation, and reflection. Data were collected by two interview forms regarding the state of research-based learning management for administrators and teachers, an observation form, a workshop document on the development of teachers in research-based learning management for teachers at Wat Ban Song School, a behavioral evaluation form, an evaluation form for research-based learning management plan writing, and a satisfaction questionnaire for the development of teachers in research-based learning management for teachers at Wat Ban Song School. Quantitative data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation; moreover, qualitative data were analyzed by descriptive analysis and were categorized and presented in expository writing.

The research findings were as follows. 1) The state of research-based learning management showed that most of the sample used teacher-centered approach, which focused on lecturing, giving explanations, telling, and having students work on drills and exercises which resulted in the lack of skills and enthusiasm to learn and seek knowledge on their own. One of the underlying reasons was the sample lacked of knowledge and understanding about research-based learning management. However, school administrators

and teachers needed the development of teachers in research-based learning management and understanding about methods and processes of research-based learning management, and guidelines for writing research-based learning management plans, assessment and evaluation methods, and application of research-based learning management in all subject areas. 2) In regard to the development of teachers in research-based learning management for the sample, data obtained from the actual practice in the workshop showed that the post- workshop test score was higher than the pre- workshop test score; furthermore, regarding writing research-based learning management plans, the evaluation showed that the average score of the second cycle was higher than the first cycle. 3) The satisfaction in the development of teachers in research-based learning management showed that the overall satisfaction of the sample was in a high level.

Keywords : development of teachers, learning management, research-based learning management

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลัก ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ยุคศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจและสังคม ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทในการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของคนในชาติให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตรา 22 ที่ให้คำจำกัดความของการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษายึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” มาตรา 7 มีใจความตอนหนึ่งว่า ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังให้ ผู้เรียนรู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ ด้วยตนเองตลอดชีวิต มาตรา 24 กล่าวถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ไว้ว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 กล่าวว่า สถานศึกษามีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งผลจากพระราชบัญญัติการศึกษานี้ทำให้ครูนำกระบวนการวิจัยมาบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น จึงเป็นความท้าทายที่ครู จะต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

จากการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยในอดีตจนถึงปัจจุบันจะพบว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยจากปรากฏการณ์ทางการศึกษาหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานานาชาติ โครงการ PISA 2018 ค่าเฉลี่ย OECD มีคะแนนการอ่านที่ 487 คะแนน คะแนนคณิตศาสตร์และคะแนนวิทยาศาสตร์ที่ 489 คะแนนสำหรับประเทศไทยมี

คะแนนการอ่าน 393 คะแนน คะแนนคณิตศาสตร์ 419 คะแนน และคะแนนวิทยาศาสตร์ 426 คะแนน ซึ่งมีผลการประเมินต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ทั้งสามด้าน (ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์, 2018) นอกจากนี้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ประกาศผลสอบ O-NET ปีการศึกษา 2563 ทั้ง 3 ระดับชั้นจากสนามสอบทั่วประเทศ พบคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดไม่ถึงร้อยละ 30 (สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) และผลการประเมินวิเคราะห์ขององค์กรนานาชาติ เช่น World Economic Forum ตลอดจนประสบการณ์ของคนไทยเอง สะท้อนว่าจำเป็นต้องให้ความสำคัญ และสนใจต่อการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนและการศึกษากันอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เป็นเพราะข้อจำกัดทางการศึกษาในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งคุณภาพการสอนของครูก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ เพราะเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และส่งผล โดยตรงต่อผลลัพธ์ทางการเรียน ยิ่งไปกว่านั้นคือการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการคิด ขาดการลงมือปฏิบัติ ขาดการฝึกทักษะการสืบเสาะหาความรู้ ผู้เรียนไม่สามารถ เชื่อมโยงองค์ความรู้ไปสู่ชีวิตประจำวัน ขาดการสร้างพื้นฐานในการคิดและวิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เด็กมีทักษะในการดำเนินชีวิตที่สามารถเผชิญกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นกิจกรรมการแสวงหาความรู้ ใหม่โดยใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้มีหลักแนวคิดโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-Based Learning) และแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) ซึ่งเป็นกระบวนการกระตุ้นให้ผู้เรียน ค้นหาและตรวจสอบ ความรู้ตลอดจนให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ผู้เรียนเรียนรู้ และสร้างความรู้ด้วย ตนเองจากความสัมพันธ์กับสิ่งที่พบเห็นกับความรู้เดิมที่มีอยู่และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experience Learning) เป็นกระบวนการสร้างความรู้ที่ผู้เรียน เป็นผู้สังเกต เป็นผู้ลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาได้จริง เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุอุปกรณ์สิ่งของหรือข้อมูลต่างๆ ที่เป็นของจริง โดยครูมีหน้าที่สร้างแรงจูงใจ คอยให้คำปรึกษาทั้ง ด้านวิชาการและสังคมแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ความรู้และผลงานด้วยตนเอง และ นอกจากนั้นผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น การเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เป็นผู้สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบเครื่องมือและงานวิจัยและเป็นผู้นำตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นต้น

จากการสำรวจสภาพปัจจุบันของครู โดยการใช้แบบสอบถามผู้บริหารและครูของโรงเรียนวัดบ้านส้อง พบว่า ยังไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การแก้ปัญหาเท่าที่ควร นักเรียนมีความรู้ที่ไม่คงทน ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมในระดับชั้นที่สูงขึ้นได้ได้ สาเหตุหนึ่ง มาจากการจัดการเรียนการสอนยังคงเน้นไปที่การสอนเพื่อการสอบ มากกว่าการสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ทำให้โรงเรียนต้องการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง แทนการเรียนแบบท่องจำเพื่อสอบเท่านั้น ซึ่งสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง ยังเป็นการจัดการเรียนรู้โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูสอนแบบบรรยาย เป็นส่วนใหญ่ มีครูส่วนน้อยที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้ผู้เรียนขาดการเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ ขาดการแสวงหาความรู้ ขาดการคิดวิเคราะห์ จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานกับรายวิชาที่สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์มีทักษะทางสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

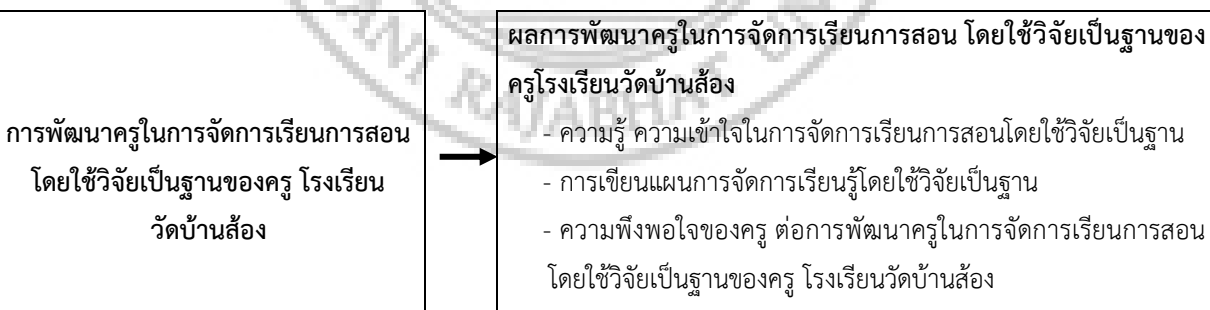
การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 55 คน และกลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ โรงเรียนวัดบ้านส้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ระหว่างช่วงเดือนกรกฎาคม 2564 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564
4. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง ประกอบด้วย การพัฒนาครูการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านกระบวนการวิจัย ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแทกการท (Kemmis and McTaggart, 1988) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผน (Planning) 2. การปฏิบัติการ (Action) 3. การสังเกตการณ์ (Observation) และ 4. การสะท้อนผล (Reflection) โดยดำเนินการ 2 วนรอบ

เครื่องมือการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบสังเกต แบบประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และแบบประเมินความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การทดสอบความรู้ความเข้าใจ การสังเกต การประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน การประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และการประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพสภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า

สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนวัดบ้านส้อง ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง คือการสอนแบบบรรยาย การอธิบาย การบอก แล้วให้นักเรียนทำโจทย์ หรือ แบบฝึกหัด นักเรียนขาดทักษะในการใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สาเหตุหนึ่งเกิดจากการที่ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ทั้งนี้ ผู้บริหารและครูมีความต้องการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ให้เข้าใจวิธีการและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน การวัดและประเมินผล และนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานมาสอนในทุกสาระวิชา

2. ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

โดยหลังจากครูผู้สอนผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว ครูทุกคนต้องลงมือปฏิบัติจริง โดยมีผู้ร่วมวิจัยทำการประเมินติดตามการจัดการเรียนการสอน จากการปฏิบัติจริง จำนวน 2 รอบ ใน 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน มีแนวทางคือการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2564 รวมระยะเวลา 1 วัน ผลการประเมินหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผลการประเมินก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ แสดงให้เห็นว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานเพิ่มขึ้น

2.2 ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง (วงรอบที่ 1) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การประเมินผลการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (วงรอบที่ 2) พบว่า โดยภาพรวมการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการเปรียบเทียบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง วงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 พบว่า วงรอบที่ 2 สูงกว่าวงรอบที่ 1 ทุกข้อ

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู ผลการประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน รองลงมา คือ ส่งงานหรือให้นักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้า สำหรับการเรียนครั้งต่อไป และครูวัดและประเมินทักษะกระบวนการวิจัยควบคู่ไปกับการเรียนรู้ตามสาระปกติ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพสภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า

สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนวัดบ้านส้อง ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง คือการสอนแบบบรรยาย การอธิบาย การบอก แล้วให้นักเรียนทำโจทย์ หรือ แบบฝึกหัด นักเรียนขาดทักษะในการใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สาเหตุหนึ่งเกิดจากการที่ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ทั้งนี้ ผู้บริหารและครูมีความต้องการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ สิริอร วิชชาวุธ (2554 : 2) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้มีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ 1) มนุษย์ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงจากไม่รู้ เป็นรู้ ทำไม่ได้ เป็นทำได้ ไม่เคยทำ เป็นทำ 2) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างถาวร และ 3) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น เกิดจากประสบการณ์การฝึกฝน และการฝึกหัด ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื้อมพร หลินเจริญ (2559 : 140) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูสู่การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความต้องการหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีกิจกรรมที่หลากหลาย และมีการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง และได้รับคำแนะนำและติดตามโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง หลังจากที่ครูผู้สอนผ่านการอบรมแล้วครูทุกคนต้องลงมือปฏิบัติจริง โดยมีทีมผู้ร่วมวิจัย ลงไปทำการประเมินติดตามการจัดการเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริง จำนวน 2 รอบ ใน 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านผลการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานได้นั้น มีแนวทาง คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยจากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการครูมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ

เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น ต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพราะเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน และเป็นการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เอื้อมพร หลินเจริญ (2559 : 140) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูสู่การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูพบว่า ภายหลังการเข้าร่วมโครงการ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการวิจัยเป็นฐานอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง วงรอบที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง วงรอบที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง พบว่า วงรอบที่ 2 สูงกว่าวงรอบที่ 1 ทุกข้อ ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า หลังจากผ่านการอบรมมาแล้วครูผู้สอนได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างและกำหนดกิจกรรมต่างๆดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ยามาเรียง (2559 : 153) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นฐานรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการสอนอิสลามศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา 2559 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิจิตรา ทีสุกะ (2556:120) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานมีประสิทธิภาพเท่ากับเกณฑ์ แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในระหว่างเรียนแต่ละเรื่องได้อย่างดี

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู ผลการประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง ผลการประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นเพราะครูได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ทำให้ครูรู้บทบาทหน้าที่ของครู มีการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการคิด ใช้คำถามปลายเปิด และยอมรับคำตอบและความคิดเห็นของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2547) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยมีพื้นฐาน มาจากการเรียนการสอนแบบสืบสวน (Inquiry Teaching Method) ที่เน้นให้ผู้เรียนสงสัย สืบสวน ทดลอง และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ สามารถคิด วิเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณ สอดคล้องงานวิจัยของ สุชาติ หอมจันทร์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐานจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการพัฒนาคูพบว่า ครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูร่วมกันค้นหาสิ่งที่คุณเรียนสนใจ เพื่อนำมาประกอบการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ครูร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาผู้เรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา ครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือระดับเดียวกัน ร่วมกันเลือกเนื้อหาที่จะวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้

3. ความพึงพอใจของครู ต่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู โรงเรียนวัดบ้านส้อง พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย การจัดการเรียนรู้ทำให้ครูได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง รองลงมาได้แก่ การจัดการเรียนรู้ทำให้ครูได้เทคนิคไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาที่สอน การจัดการเรียนรู้ทำให้ได้แนวคิด วิธีการสอนแบบใหม่ และบรรยากาศของการอบรมทำให้ครูเกิดความคิดที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลวิจัยออกมาเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning : RBL) เป็นการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นเทคนิคที่มุ่งให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ กลุ่มเป้าหมายจึงเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพราะเป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้จึงเป็นโอกาสที่จะได้พัฒนาตนเอง การประชุมเชิงปฏิบัติการจึงเปรียบเสมือนทางลัดที่จะช่วยให้ครูได้มีความรู้ และเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้โดยตรง นอกเหนือจากการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองจึงมีการประเมินความพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงจันทร์ แก้วกาน (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน และสอดคล้องกับบรรณรักษ์ คัมรักษา และเพชรลัดดา รักษากิจ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้วยการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เรื่อง สมบัติของดิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนแสดงออกถึงความร่วมมือกันในการทำงานเป็นทีม และมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ แบบ RBI ด้วยการแสดงออกทางสีหน้า แววตา และรอยยิ้มในขณะปฏิบัติการกิจกรรม และงานวิจัยของ เอื้อมพร หลินเจริญ (2559) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูสู่การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำรูปแบบไปใช้ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อจัดการเรียนรู้โดยเน้นการวิจัยเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

- 1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานทุกระดับชั้น และทุกรายวิชา
- 1.2 สถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน
- 1.3 สถานศึกษาจะต้องติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูตามที่กำหนด

1.4 สถานศึกษาจะต้องหาแนวทางปฏิบัติ (BEST PRACTICE) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ให้ครูได้ดำเนินงาน เป็นแนวปฏิบัติให้ครูได้ศึกษาเป็นตัวอย่าง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

- 2.1 ครูจะต้องจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในเนื้อหาที่มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาผู้เรียน

2.2 ครูควรมีการติดตามผล ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน และติดตามคุณภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2.3 ครูมีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการสอน และวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับเพื่อนครู เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และให้มีการบูรณาการ การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานให้เข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรวิจัยประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของครู

3.2 ควรวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.3 ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ดวงจันทร์ แก้วกาน. (2560). การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.ออนไลน์].Available :www.3.ru.ac.th. [2564, เมษายน 19]
- ทิตนา แหมมณี. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษาสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ทิตนา แหมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรณรักษ์ คัมรักษา และเพชรลัดดา รักษากิจ. (2562). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้วยการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เรื่อง สมบัติของดินสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารหน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้, ปีที่ 10 (ฉบับที่ 1), 14-29.
- ปทีป เมธาคณวุฒิ. (2545). การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย. ไพฑูรย์สินลาร์ตัน.
- พิจิตรา ที่สุกะ. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน รายวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. [ออนไลน์].Available:www.[2564, เมษายน 19] thapra.lib.su.ac.th.
- สิริอร วิชาวุธ. (2554). จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชาติ หอมจันทร์. (2561). การวิจัยและพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. วารสารสหวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2, 40-50
- อุไรรัตน์ ยามาแรง. (2559). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน รายวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการสอนอิสลามศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา 2559. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เอี่ยมพร หลินเจริญ. (2556). รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.